ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານ
ຂອງທັນຕະແພດ

ສິງຫາ 2019

ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ເລກທີ 0149 /ສວປ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 02 AUG 2019

ຂໍ້ຕົກລົງ
ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງເອົາຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ

- ອີງຕາມ ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍລະບົບການອອກໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2016-2025 ສະບັບເລກທີ 2098/ສທ, ລົງວັນທີ 03 ທັນວາ 2015;
- ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ວ່າດ້ວຍສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ສະບັບເລກທີ 0131/ສທ, ລົງວັນທີ 19 ມັງກອນ 2017;
- ອີງຕາມ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີ ຂອງຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປິ່ນປົວ(ບອດ)ດ້ານທັນຕະກຳ.

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1. ເຫັນດີຮັບຮອງເອົາ ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ.

ມາດຕາ 2. ມອບໃຫ້ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ, ຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປິ່ນປົວ(ບອດ)ດ້ານທັນຕະກຳ ເປັນໃຈກາງ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການເຜີຍແຜ່, ການຝຶກອົບຮົມ ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ ສະບັບນີ້ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 3. ໃຫ້ຫ້ອງການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກົມປິ່ນປົວ ແລະ ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ, ກົມການສຶກສາສາທາລະນະສຸກ, ບັນດາຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປິ່ນປົວ(ບອດ) ຂອງສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ , ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ, ໂຮງໝໍ, ສູນ, ສະຖາບັນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງພ້ອມກັນປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຕາມໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວ.

ມາດຕາ 4. ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ ນັບແຕ່ມື້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

<u>ບ່ອນນຳສົ່ງ:</u>

1. ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານ ສວປ ທ່ານລະ	01 ສະບັບ
2. ຄະນະກຳມະການວິຊາຊີບປິ່ນປົວດ້ານທັນຕະກຳ ທ່ານລະ	01 ສະບັບ
3. ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ	01 ສະບັບ
4. ຫ້ອງການກະຊວງ, ກົມກອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບ່ອນລະ	01 ສະບັບ
5. ມວສ, ໂຮງໝໍ, ສູນ ບ່ອນລະ	01 ສະບັບ
6. ສຳເນົາໄວ້	02 ສະບັບ

ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ດຣ ປອນເມກ ດາລາລອຍ

ສາລະບານ

ໜ້າ

ຄຳນຳ:..1

ອະທິບາຍຄຳສັບ:..1

ສະຖານທີ່ບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດງານ:...2

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປ:.. 2

ຄວາມສາມາດ ຫຼື ຄວາມເປັນມືອາຊີບທາງດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ທັກສະທົ່ວໄປ:...6

ທັກສະໃນການສື່ສານ ແລະ ຄວາມມີມະນຸດສຳພັນ:..7

ການບໍລິຫານວຽກງານ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ:...7

ການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ:..8

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ1: ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານສຳລັບທັນຕະແພດທົ່ວໄປ:...9

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ2: ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານທາງດ້ານທັນຕະກຳສະເພາະສາຂາວິຊາ:.............................11

1. ການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ:..11
2. ທັນຕະລັງສີ:..11
3. ສັນລະຍະກຳຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ:...12
4. ອາຍຸລະສາດຜົ້ງປາກ:...13
5. ສັນລະຍະກຳຜົ້ງປາກ:...14
6. ທັນຕະກຳດັດແປງ:...14
7. ທັນຕະກຳເດັກ:..15
8. ທັນຕະກຳປ້ອງກັນ ແລະ ທັນຕະກຳຊຸມຊົນ:..16
9. ປະຣິທັນວິທະຍາ:..16
10. ແຂ້ວທຽມວິທະຍາ:..17
11. ທັນຕະກຳບູລະນະ:..18
12. ທັນຕະກຳພິສູດຊາກສົບ/ທັນຕະກຳພິສູດຫຼັກຖານ:...19

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ

I. ຄຳນຳ

ວິຊາທັນຕະກຳ ແມ່ນວິຊາຊີບໜຶ່ງໃນຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ເຊິ່ງມີໜ້າທີ່ປະເມີນ, ບົ່ງມະຕິ, ປ້ອງກັນ ແລະ/ຫຼື ປິ່ນປົວພະຍາດ (ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ, ຜ່າຕັດ ຫຼື ວິທີການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ), ຄວາມຜິດປົກກະຕິ ແລະ/ຫຼື ເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນພະຍາດໃນຜົ້ງປາກ, ບໍລິເວນຄາງກະໄຕໃບໜ້າ ຫຼື ໂຄງສ້າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຮ່າງກາຍຂອງມະນຸດ. ທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໂດຍທັນຕະແພດ, ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດການສຶກສາ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ປະສົບການຂອງຕົນ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈັນຍາບັນຂອງວິຊາຊີບ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂອບເຂດຂອງການປະຕິບັດງານ (Scope of Practice/SOP) ສະບັບນີ້ ໃຊ້ສະເພາະທັນຕະແພດທົ່ວໄປ (General Dentist/GD) ແລະ ຈະບໍ່ຄອບຄຸມເຖິງທັນຕະແພດສະເພາະທາງ (ຊ່ຽວຊານສະເພາະວິຊາ), ແຕ່ໃຫ້ຄຳແນະນຳໃນການປະຕິບັດ ແລະ ກຳນົດຂີດຄວາມສາມາດຕົ້ນຕໍ.

ອີງຕາມຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຄຸນນະພາບຂອງຜູ້ບໍລິການສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ ແລະ ແຂ້ວ (Professionals Qualification Requirements/PQR), ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ/ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ(MOH/HPC) ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດຂຶ້ນ ເພື່ອຈະໄດ້ອອກໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ.

ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດສະບັບນີ້ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບພາລະໜ້າທີ່ ແລະ ຂອບເຂດການປະຕິບັດດ້ານທັນຕະກຳ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບກັນໃນກຸ່ມຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ: ຜູ້ປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ລວມທັງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຜົ້ງປາກອື່ນໆ, ຄົນເຈັບ ແລະ ຄອບຄົວຍາດພີ່ນ້ອງ. ພາລະໜ້າທີ່ ແລະ ຂອບເຂດປະຕິບັດງານທາງດ້ານທັນຕະກຳ ຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງແກ້ໄຂໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມການປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນເຈັບໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວ ທີ່ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ມີການປັບປຸງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປິ່ນປົວ, ກົດລະບຽບຂອງທັນຕະແພດ, ການປັບປຸງປ່ຽນແປງໃໝ່ດ້ານເຕັກໂນໂລຢີການແພດທີ່ໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດ ຫຼື ເກີດມີການປ່ຽນແປງດ້ານໂຄງສ້າງທາງສັງຄົມ ແລະ ບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

II. ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນຂອບເຂດການປະຕິບັດງານ (Scope of Practice/SOP) ສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. **ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ (General Dentist Practitioner)** ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ສຳເລັດການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ ຈາກສະຖາບັນການສຶກສາ ທີ່ຖືກຮັບຮູ້ໂດຍກະຊວງສາທາລະນະສຸກ/ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດໃນການອົບຮົມ ແລະ ມີປະສົບການທາງດ້ານຄລີນິກ ຖືວ່າເປັນນັກວິຊາການທີ່ມີຄຸນນະພາບທາງດ້ານການບໍລິການສຸຂະພາບ.
2. **ທັນຕະແພດສະເພາະທາງ/ຊ່ຽວຊານດ້ານທັນຕະກຳ (Dental Specialist)** ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ສຳເລັດການສຶກສາໃນລະດັບປະລິນຍາຕີແລ້ວໄປສຶກສາຕໍ່ສະເພາະທາງ ໃຫ້ມີຄວາມສຳນານງານທາງດ້ານຄລີນິກທີ່ຕ້ອງການ.

3. **ຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານທັນຕະກຳພາຍໃຕ້ການດູແລຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ** ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ສຳເລັດການສຶກສາໃນລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລ້ວໄປຍົກລະດັບສະເພາະສາຂາວິຊາ ແຕ່ຍັງບໍ່ບັນລຸປະສົບການທາງດ້ານຄລີນິກທີ່ຕ້ອງການເທົ່າທີ່ຄວນເທື່ອ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ/ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນລະດັບຊ່ຽວຊານ.
4. **ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປ** ແມ່ນ ໄດ້ກຳນົດຄວາມສາມາດ ທີ່ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບປາກ ແລະ ແຂ້ວ (ຕາມສະຖານທີ່ຂອງການປະຕິບັດງານ) ແລະ ການປະຕິບັດງານນັ້ນສາມາດເຮັດໄດ້ຢ່າງອິດສະລະໃນພະຍາດ, ການເຈັບປ່ວຍ ແລະ ການບາດເຈັບທີ່ທັນຕະແພດສາມາດແກ້ໄຂໄດ້.
5. **ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານທັນຕະກຳພາຍໃຕ້ການດູແລຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ** ຄືກັນກັບທັນຕະແພດສະເພາະທາງ, ແຕ່ຈະປະຕິບັດພາຍໃຕ້ການດູແລໂດຍກົງຂອງທັນຕະແພດສະເພາະທາງ.

III. ສະຖານທີ່ບໍລິການສຸຂະພາບທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດງານ

ທັນຕະແພດທີ່ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ຈາກກະຊວງສາທາລະນະສຸກ/ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ບໍລິການສຸຂະພາບ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ໂຮງໝໍສູນກາງ ແລະ ສູນປິ່ນປົວສະເພາະ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນ ສູງສຸດ);
2. ໂຮງໝໍພາກ, ໂຮງໝໍແຂວງ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນ ສູງ);
3. ໂຮງໝໍເມືອງ ຫຼື ໂຮງໝໍຊຸມຊົນ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນກາງ);
4. ສຸກສາລາ ຫຼື ໂຮງໝໍນ້ອຍ (ສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວຂອງລັດ ຂັ້ນຕົ້ນ);
5. ໂຮງໝໍເອກະຊົນ ແລະ ຫ້ອງກວດພະຍາດເອກະຊົນ.

IV. ຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປ (ລະອຽດເບິ່ງຕາມເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1)

ພາຍໃຕ້ຄວາມສາມາດ (ຄວາມຮູ້+ທັກສະ+ທັດສະນະຄະຕິ) ແລະ ປະສົບການຂອງຕົນ, ທັນຕະແພດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸ ຍາດໃຫ້ປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວ ມີສິດປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ອົງປະກອບ I:
   - **ຂະບວນການທັກສະດ້ານຄລີນິກ:**
     - ກວດຄັດແຍກ ແລະ ປະເມີນຄົນເຈັບ;
     - **ວັດແທກອາການຊີບ:** ການວັດແທກອຸນຫະພູມ, ຊີບພະຈອນ, ອັດຕາການຫາຍໃຈ ແລະ ຄວາມດັນເລືອດ;
     - **ສອບຖາມປະຫວັດ:** ປະຫັວດພະຍາດ, ບັນທຶກຂໍ້ມູນດ້ານທັນຕະກຳ, ດ້ານການແພດ, ຄອບຄົວ, ສັງຄົມ, ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ການເຮັດວຽກງານອື່ນໆ ຂອງຄົນເຈັບຕາມຄວາມເໝາະສົມ ໂດຍລະອຽດ ແລະ ທົ່ວເຖິງ.

- **ການກວດກາຕົວຈິງ:** ກວດໃບໜ້າ, ຄໍ, ກວດຜົ້ງປາກ ແລະ ແຂ້ວ ຢ່າງລະອຽດເປັນລະບົບ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ.

  ທັນຕະແພດກວດຄົນເຈັບ ແລະ ບົ່ງມະຕິພະຍາດຕາມຂັ້ນຕອນດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ພ້ອມບັນທຶກຜົນຂອງການກວດພົບ.
- **ການກວດເພີ່ມອື່ນໆ:**
  - ➢ ສັ່ງກວດຕໍາລາເລືອດ;
  - ➢ ສັ່ງກວດວັດແທກນໍ້າຕານໃນເລືອດ ແລະ ແປຜົນ;
  - ➢ ສັ່ງກວດ ແລະ ອ່ານຜົນການກວດຈາກຫ້ອງວິເຄາະ;
  - ➢ ສັ່ງກວດລັງສີຂອງຄາງກະໄຕ-ແຂ້ວ;
  - ➢ ອ່ານ ແລະ ແປຜົນຮູບພາບລັງສີຂອງຄາງກະໄຕ-ແຂ້ວ;
  - ➢ ເກັບຕົວຢ່າງສິ່ງປູກເຊື້ອ ແລະ ລອງຢາ (Antibiogram);
  - ➢ ຕັດເນື້ອເຍື່ອສົ່ງກວດ;
  - ➢ ເກັບຕົວຢ່າງອື່ນໆ ແລະ ລວມເຖິງການກະກຽມສະຫຼຸບຜົນການກວດຄົນເຈັບ.

- **ການບົ່ງມະຕິ:**

  ທັນຕະແພດ:
  - ➢ ແປຜົນຂອງການກວດພົບຈາກການສອບຖາມປະຫວັດ ແລະ ການກວດກາຕົວຈິງ;
  - ➢ ປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບບັນຫາຂອງຄົນເຈັບ ແລະ ບົ່ງມະຕິຈໍາແນກຕ່າງໆ;
  - ➢ ດໍາເນີນການກວດເພີ່ມອື່ນໆ ເມື່ອມີຄວາມຈໍາເປັນ;
  - ➢ ສັງລວມການປະເມີນບັນຫາຂອງຄົນເຈັບ ແລະ ບົ່ງມະຕິທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້.

  ຕົວຢ່າງ: Apical granuloma

  ການປິ່ນປົວ: ປິ່ນປົວຮູຮາກ ຫຼື ຕັດປາຍຮາກ (Apical resection)
- **ແຜນການປິ່ນປົວ:**

  ທັນຕະແພດ:
  - ➢ ຕັດສິນທາງດ້ານຄລີນິກ ໂດຍພິຈາລະນາຈາກຫຼັກຖານທີ່ມີຢູ່, ຮ່ວມກັບເພື່ອນຮ່ວມງານ ແລະ ຜູ້ມີປະສົບການຕາມຄວາມເໝາະສົມ;
  - ➢ ວາງແຜນການປິ່ນປົວ, ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ, ນັດຄົນເຈັບຕາມຫຼັກການ ແລະ ເຫດຜົນໂດຍຮ່ວມມືກັບຄົນເຈັບ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານສຸຂະພາບອື່ນໆຕາມຄວາມເໝາະສົມ;
  - ➢ ແກ້ໄຂຄວາມກັງວົນ, ສ້າງຄວາມພໍໃຈ, ໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມ ແລະ ເຄົາລົບສິດທິຄົນເຈັບ ເພື່ອບັນລຸຜົນໃນການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວ.
- **ບັນທຶກ ແລະ ເກັບມ້ຽນເອກະສານ:** ການປິ່ນປົວຄົນເຈັບ ແລະ ປະເມີນຜົນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ຊັດເຈນຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຕາມກໍານົດເວລາ.

2. ອົງປະກອບ II:

- **ການບໍລິຫານຈັດການກັບພະຍາດຂອງຄົນເຈັບ**

  ກ. ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຄົນເຈັບທົ່ວໄປ:

1. ທັນຕະແພດ ໃຊ້ຫຼັກການທົ່ວໄປ ໃນການດູແລສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ ເພື່ອການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຄົນເຈັບຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 1.**
2. ທັນຕະແພດ ຕ້ອງໃຫ້ການປິ່ນປົວທັນທີໃນກໍລະນີສຸກເສີນທາງດ້ານທັນຕະກຳ ແລະ ທາງດ້ານການແພດ:
   - ປະເມີນ ແລະ ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຮຸນແຮງຂອງການສະແດງອອກທາງດ້ານຄລີນິກ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການປິ່ນປົວສຸກເສີນໃນທັນທີທັນໃດ;
   - ບົ່ງມະຕິ ແລະ ຄຸ້ມຄອງກໍລະນີສຸກເສີນທາງດ້ານທັນຕະກຳ ແລະ ທາງດ້ານການແພດ;
   - ໃຫ້ການປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນພື້ນຖານ;
   - ຊ່ວຍກອບກູ້ຊີວິດຂອງຄົນເຈັບຢ່າງທັນການ;
   - ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຟື້ນຟູຊີບ ແກ່ຄົນເຈັບທີ່ມີບັນຫາທາງດ້ານຫົວໃຈ ແລະ ປອດ (cardio-pulmonary Resuscitation).
3. ທັນຕະແພດ**ສັ່ງຢາ**ໄດ້ຢ່າງປອດໄພ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະຢັດ.
   - ສອບຖາມປະຫວັດການໃຊ້ຢາທີ່ຜ່ານມາໃຫ້ຊັດເຈນ, ລວມທັງຢາທີ່ໄດ້ໃຫ້ໄປກ່ອນ ແລະ ຢາປິ່ນປົວອື່ນໆ;
   - ວາງແຜນການປິ່ນປົວ ດ້ວຍຢາຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ສຳລັບພະຍາດໃນຜົ້ງປາກຊະນິດທີ່ພົບເລື້ອຍໆລວມທັງອາການເຈັບປວດແລະການຕິດເຊື້ອ;
   - ຂຽນໃບສັ່ງຢາຢ່າງປອດໄພ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
   - ຄິດໄລ່ປະລິມານຢາທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ບັນທຶກຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
   - ໃຫ້ຄົນເຈັບຮູ້ຂໍ້ມູນຢ່າງເໝາະສົມກ່ຽວກັບຢາທີ່ໃຊ້ ຕິດຕາມຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ລາຍງານຜົນຂ້າງຄຽງຂອງຢາ.
4. ທັນຕະແພດ ປະຕິບັດວິທີການປິ່ນປົວທີ່ເໝາະສົມ, ຕາມທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ** 1.
5. ທັນຕະແພດ ຕ້ອງໃຊ້ທຸກວິທີການໃນການຕິດຕໍ່ກັບຄົນເຈັບເພື່ອໃຫ້ສຸຂະສຶກສາ, ປ້ອງກັນພະຍາດ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບໃນຜົ້ງປາກ.

ຂ. ການຄຸ້ມຄອງຄົນເຈັບສະເພາະສາຂາວິຊາ:

1. ອາຍຸລະສາດພື້ງປາກ (Oral Medicine)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກອາຍຸລະສາດພື້ງປາກ, ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳນົດໃຫ້ໄດ້ບັນຫາອາຍຸລະສາດພື້ງປາກທີ່ພົບເຫັນເລື້ອຍໆ, ອາການສົນ, ຢາທີ່ໃຊ້ປິ່ນປົວ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

2. ສັນລະຍະກຳພື້ງປາກ (Oral Surgery)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກສັນລະຍະກຳພື້ງປາກ, ທັນຕະແພດຕ້ອງຮູ້ຂໍ້ບົ່ງຊີ້ໃນການເຮັດສັນລະຍະກຳ ແລະ ການຜ່າຕັດຢູ່ບໍລິເວນພື້ງປາກທີ່ເໝາະສົມ, ໃຫ້ກຳໄດ້ບັນຫາໃນການຜ່າຕັດພື້ງປາກທີ່ພົບພໍ້ເລື້ອຍໆ, ອາການສົນ, ພ້ອມຢາປິ່ນປົວ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ທັງກ່ອນ, ຂະນະທີ່ ແລະ ຫຼັງການຜ່າຕັດ.

3. ທັນຕະກຳເດັກ (Pediatric Dentistry)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກທັນຕະກຳເດັກ, ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳໃຫ້ໄດ້ບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບພື້ງປາກທົ່ວໄປຂອງເດັກ, ພ້ອມດ້ວຍອາການສົນ, ຢາທີ່ໃຊ້ໃນການປິ່ນປົວ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບ ໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

4. ທັນຕະກຳດັດແປງ (Orthodontics)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກທັນຕະກຳດັດແປງ, ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳໃຫ້ໄດ້ບັນຫາກ່ຽວກັບທັນຕະກຳດັດແປງໂດຍທົ່ວໄປ (Orthodontic), ອາການສົນ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

5. ການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ (Endodontics)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ (Endodontics), ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳບັນຫາໃນການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວໂດຍທົ່ວໄປໃຫ້ໄດ້, ອາການສົນ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

6. ທັນຕະກຳບູລະນະ (Restorative Dentistry)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກທັນຕະກຳບູລະນະ, ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳບັນຫາການບູລະນະແຂ້ວທົ່ວໄປໃຫ້ໄດ້, ອາການສົນ, ການໃຫ້ຢາປິ່ນປົວແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ພ້ອມໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

7. ແຂ້ວທຽມຕິດແໜ້ນ ແລະ ເຄື່ອນທີ່ (Fixed and Removable Prosthodontics)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກແຂ້ວທຽມ (Prosthodontics), ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳບັນຫາທົ່ວໄປຂອງແຂ້ວທຽມ, ອາການແຊກຊ້ອນທີ່ຕ້ອງແກ້ໄຂ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

8. ປະຣິທັນວິທະຍາ (Periodontics)

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກປະຣິທັນ ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳບັນຫາຂອງພະຍາດປະຣິທັນໂດຍທົ່ວໄປ, ອາການສິນທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ການແກ້ໄຂ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງໝາະສົມ.

9. **ທັນຕະກຳປ້ອງກັນ ແລະ ທັນຕະກຳຊຸມຊົນ (Preventive and Community Dentistry)**
ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄລີນິກທັນຕະກຳປ້ອງກັນ ແລະ ທັນຕະກຳຊຸມຊົນ ທັນຕະແພດຕ້ອງຮູ້ກຳນົດສາເຫດພ້ອມປັດໃຈສ່ຽງຕ່າງໆ ແລະ ໃຫ້ການປ້ອງກັນຕາມກໍລະນີໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

10. **ຄົນເຈັບພິເສດ (Special Care Patients)**
ການປິ່ນປົວດູແລຄົນເຈັບທີ່ມີບັນຫາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ດ້ານການພັດທະນາການ, ບັນຫາສຸຂະພາບຈິດ ຫຼື ບັນຫາທາງດ້ານການແພດ/ພິການ ທັນຕະແພດຕ້ອງກຳໃຫ້ໄດ້ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ເລື້ອຍໆ, ຄວາມສັບສົນ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກໍລະນີຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

ເນື້ອໃນຄວາມສາມາດຂອງການບໍລິຫານຈັດການຄຸ້ມຄອງຄົນເຈັບ ໃນຄລີນິກອາຍຸລະສາດພົ້ງປາກ (Oral Medicine), ສັນລະຍະກຳພົ້ງປາກ (Oral Surgery), ທັນຕະກຳເດັກ (Pediatric Dentistry), ທັນຕະກຳດັດແປງແຂ້ວ (Orthodontics), ການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ (Endodontics), ແຂ້ວທຽມວິທະຍາ (Prosthodontics), ພະຍາດປະຣິທັນ (Periodontics), ທັນຕະກຳປ້ອງກັນ ແລະ ທັນຕະກຳຊຸມຊົນ (Preventive and community Dentistry) ແລະ ການປິ່ນປົວຄົນເຈັບພິເສດ (Special Care Patients) **ແມ່ນຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 2.**

V. <u>ຄວາມສາມາດ ຫຼືຄວາມເປັນມືອາຊີບທາງດ້ານວິຊາຊີບ ແລະທັກສະທົ່ວໄປ (Professionalism and General Skills)</u>

(ບົດບາດຂອງທັນຕະແພດຄືນັກວິຊາການມືອາຊີບ)

ທັນຕະແພດ ຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ຫຼັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ນິຕິກຳດ້ານກົດໝາຍ ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວຽກງານດ້ານທັນຕະກຳ;
2. ໃຫ້ການປິ່ນປົວດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ແກ່ຄົນເຈັບທຸກຄົນໂດຍເທົ່າທຽມກັນ;
3. ເຄົາລົບສິດ ແລະ ສິດທິຂອງຄົນເຈັບ;
4. ຕັດສິນໃຈໃຫ້ການປິ່ນປົວທາງທັນຕະກຳໂດຍມີເອກະສານວິທະຍາສາດ ແລະ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນອື່ນໆອ້າງອີງ;
5. ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ/ຂໍ້ກຳນົດຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ/ສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ;
6. ໃຫ້ຄຳອະທິບາຍຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການກວດພະຍາດ, ການບົ່ງມະຕິ, ການປິ່ນປົວ, ຜົນປະໂຫຍດ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ທາງເລືອກຂອງຄົນເຈັບ;

7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດຄວາມສາມາດ ແລະ ປຶກສາຫາລື ຫຼື ສົ່ງຕໍ່ຫາເພື່ອນຮ່ວມງານຜູ້ທີ່ມີຄວາມຊໍານານສູງກ່ວາໃນເວລາທີ່ມີຄວາມຈໍາເປັນ.

VI. ທັກສະໃນການສື່ສານ ແລະ ຄວາມມີມະນຸດສໍາພັນ

(ບົດບາດຂອງທັນຕະແພດຄືຜູ້ສື່ສານດ້ານສຸຂະພາບ)

ທັນຕະແພດ ຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ທັກສະໃນການສື່ສານ ແລະ ຄວາມມີມະນຸດສໍາພັນທີ່ດີຢ່າງເໝາະສົມ ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດວຽກງານປະຈໍາວັນ;
2. ສື່ສານ (ດ້ວຍວາຈາ ແລະ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ) ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນກັບຄົນເຈັບ, ກັບຜູ້ຮ່ວມວິຊາອື່ນໆ, ພະນັກງານ ແລະ ສາທາລະນະຊົນຢ່າງກວ້າງຂວາງ;
3. ນໍາໃຊ້ຫຼັກການທາງຈິດຕະວິທະຍາ-ສັງຄົມ ແລະ ພຶດຕິກໍາໃນການດູແລສຸຂະພາບຂອງຄົນເຈັບເປັນໃຈກາງ;
4. ນໍາໃຊ້ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານດ້ານຈັນຍາບັນ ເຊັ່ນ: ຫຼັກການຄວາມໝັ້ນໃຈ, ຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄວາມຊື່ສັດໃນການປະຕິບັດວຽກງານປະຈໍາວັນ.

VII. ການບໍລິຫານວຽກງານ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (Practice Management and Information)

(ບົດບາດຂອງທັນຕະແພດຄືຜູ້ບໍລິຫານງານດ້ານສຸຂະພາບ)

ທັນຕະແພດ ຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ:

1. ປະເມີນຜູ້ໃຫ້ການປິ່ນປົວ, ສະຖານທີ່ປະຕິບັດງານ ແລະ ກົນໄກໃນການຊໍາລະເງິນຄືນ;
2. ສຶກສາອົບຮົມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດ, ກົດໝາຍ, ຂໍ້ກໍານົດ, ກົດລະບຽບ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານວິຊາຊີບໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ແລະ ເພື່ອນຮ່ວມວິຊາຊີບ;
3. ເກັບມ້ຽນບົດບັນທຶກ ແລະ ເອກະສານຂອງຄົນເຈັບ;
4. ປະສານສົມທົບ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາວຽກງານການສົ່ງເສີມທັນຕະສຸຂະພາບແກ່ເພື່ອນຮ່ວມງານ;
5. ບໍລິຫານຈັດການດ້ານທັນຕະກໍາ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນດ້ວຍການຂຶ້ນຕາຕະລາງ, ເກັບຮັກສາເອກະສານ-ຂໍ້ມູນທີ່ບັນທຶກແລ້ວ, ການຊໍາລະເງິນຄືນ ແລະ ຈັດສັນງົບປະມານ;
6. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຄວບຄຸມການແຜ່ເຊື້ອ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຕາມມາດຕະຖານ;
7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມຄວາມສາມາດຂອງຕົນ ແລະ ຂໍຄໍາປຶກສາ ຫຼື ສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ເພື່ອນຮ່ວມວິຊາຊີບຜູ້ທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານສະເພາະ;
8. ນໍາໃຊ້ເທັກໂນໂລຍີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ລະບົບບໍລິຫານຂໍ້ມູນເຂົ້າໃນການປິ່ນປົວຄົນເຈັບ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການພັດທະນາວິຊາຊີບ.

VIII. ການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ (Oral Health Promotion)

(ບົດບາດຂອງທັນຕະແພດຄືຜູ້ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ)

ທັນຕະແພດຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ:

1. ສ້າງຍຸດທະສາດໃນການກັນພະຍາດ, ສຸຂະສຶກສາ ແລະ ດໍາເນີນການປະຕິບັດຕົວຈິງ;
2. ປະກອບສ່ວນກັບທີມງານທັນຕະກໍາ ແລະ ພະນັກງານວິຊາຊີບສາທາລະນະສຸກອື່ນໆ ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບເພື່ອປະຊາຊົນທຸກຖ້ວນໜ້າ;
3. ຍອມຮັບການປິ່ນປົວແບບພື້ນເມືອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບຜົ້ງປາກດີຂຶ້ນ;
4. ໃຫ້ທັນຕະສຸຂະສຶກສາແກ່ຄົນເຈັບ ແລະ ຊຸມຊົນຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 02 ສິງຫາ 2019

ປະທານສະພາຄຸ້ມຄອງວິຊາຊີບປິ່ນປົວ

ດຣ ປອນເມກ ດາລາລອຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1
ຂອບເຂດປະຕິບັດງານສຳລັບທັນຕະແພດທົ່ວໄປ

ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ **(General Dentist/GD)**

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນຜູ້ປະກອບວິຊາຊີບປິ່ນປົວທີ່ສາມາດປະເມີນ, ບົ່ງມະຕິ, ປ້ອງກັນ, ປິ່ນປົວພະຍາດ, ຄວາມບົກຜ່ອງ ຫຼື ເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນພະຍາດອື່ນໆໃນຜົ້ງປາກ (ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ, ຜ່າຕັດ ຫຼື ວິທີການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດທີ່ຕົນໄດ້ສຶກສາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໄດ້ມີປະສົບການຜ່ານມາ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ:**
  ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ ຕ້ອງມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ບໍລິຫານຈັດການສຸຂະພາບຜົ້ງປາກຂອງເດັກນ້ອຍ, ໄວໜຸ່ມ, ຜູ້ໃຫຍ່, ແມ່ຍິງ, ຜູ້ເຖົ້າແລະຄົນເຈັບພິເສດ.
2. ປ້ອງກັນ, ກຳນົດ, ປິ່ນປົວການກະທົບ, ພະຍາດຜົ້ງປາກ ແລະ ຄວາມຜິດປົກກະຕິອື່ນໆ ໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ-ຄາງກະໄຕ ແລະ ໃບໜ້າ;
3. ລວບລວມ, ແປຜົນຂໍ້ມູນຄົນເຈັບ/ຂໍ້ມູນການແພດ, ລວມທັງການກວດໃນ/ນອກຜົ້ງປາກຢ່າງລະອຽດ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ພົບເພື່ອປະເມີນ ແລະ ປິ່ນປົວຄົນເຈັບຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
4. ຮູ້ການສະແດງອອກຂອງພະຍາດທາງລະບົບ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ ພ້ອມການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບການໃຫ້ການປິ່ນປົວທາງທັນຕະກຳ;
5. ບົ່ງມະຕິພະຍາດ, ປິ່ນປົວ ແລະ/ຫຼື ສົ່ງຕໍ່ຄົນເຈັບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
6. ປະເມີນ, ເລືອກວິທີການປິ່ນປົວທີ່ເໝາະສົມໂດຍສອດຄ່ອງກັບການບົ່ງມະຕິ, ການປິ່ນປົວ ແລະ ການພິຈາລະນາຄົນເຈັບ (ເຊັ່ນ: ສຸຂະພາບທາງຈິດ ແລະ ສຸຂະພາບທາງການແພດ, ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການກວດທາງລັງສີ, ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານຮ່າງກາຍ);
7. ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
8. ບົ່ງມະຕິ ແລະ ໃສ່ຢາມືນສະເພາະທີ່ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບແຂ້ວ ແລະ ເນື້ອເຍື່ອອ່ອນທີ່ຢູ່ອ້ອມຮອບແຂ້ວ ຫຼື ຄ້ຳຊູແຂ້ວ;
9. ສັ່ງກວດພິເສດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປິ່ນປົວທາງທັນຕະກຳໃນເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ;
10. ບົ່ງມະຕິ ແລະ ໃຫ້ການປິ່ນປົວ ຄວາມບົກຜ່ອງຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕໃບໜ້າ (Temporo-Mandibular Joint/TMJ Disorders) ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ;
11. ໃສ່ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນຫ່ວາງແຂ້ວ (Passive Space Maintainers) ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ;
12. ປິ່ນປົວນອນແຂ້ວດ້ວຍການຮຳບາດນອນແຂ້ວ ແລະ ການປິ່ນປົວຮູຮາກດ້ວຍວິທີການທີ່ເໝາະສົມ;
13. ຕັດເນື້ອແຂ້ວອອກ ແລະ/ອັດດ້ວຍວັດສະດຸຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ເພື່ອຈຸດປະສົງບູລະນະ, ທົດແທນໂຄງສ້າງ ຫຼື ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການຂອງແຂ້ວ;

14. ດຳເນີນວິທີການໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການບູລະນະ, ການປັບດັດ (Fitting), ການປັບປຸງ (Adjustment), ການບູລະນະ ຫຼື ໃສ່ແຂ້ວທຽມ ຫຼື ປັບເຄື່ອງມືສ່ວນອື່ນໆຂອງແຂ້ວທຽມ;

15. ຖອນແຂ້ວ ແລະ ທຳການຜ່າຕັດນ້ອຍ ເຊັ່ນ: ຕັດຊິ້ນສ່ວນສິ່ງກວດ ແລະ ເຈາະລະບາຍຕາມກໍລະນີທີ່ເໝາະສົມ;

16. ສັ່ງຢາຢ່າງເໝາະສົມຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;

16.1 ສັ່ງຢາທີ່ຄວບຄຸມ ຫຼື ຢາເສບຕິດ (CD-A) ໄດ້ພຽງ 3 ວັນເທົ່ານັ້ນ. ການສັ່ງຢາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຢູ່ໃນພະແນກສຸກເສີນຂອງໂຮງໝໍເທົ່ານັ້ນ;

16.2 ໃຫ້ຢາເຄິ່ງຄວບຄຸມ (CD-B) ເທົ່າກັບ 30 ມື້ໂດຍບໍ່ມີການເພີ່ມຕື່ມ.

17. ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ ແລະ ປ້ອງກັນພະຍາດ;

18. ຖ້າຫາກວ່າລະດັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເກີນກວ່າປະສົບການຂອງຕົນ, ທັນຕະແພດ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງຕໍ່ໄປຫາທັນຕະແພດຜູ້ທີ່ຊ່ຽວຊານ.

ໝາຍເຫດ:

1) ການຝັງຮາກແຂ້ວທຽມ (Implantology) ຈະບໍ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າທັນຕະແພດທົ່ວໄປຜູ້ນັ້ນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການປະເມີນຜົນຢ່າງເປັນທາງການ;

2) ຂົງເຂດໃນການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ມີຢູ່ໃນຫຼັກສູດການສຶກສາ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປທີ່ຈະໄດ້ກ່າວຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ທັນຕະແພດທົ່ວໄປປະຕິບັດ:
   - ການດັດແປງແຂ້ວ ລວມທັງການຈັດຕຳແໜ່ງທີ່ຊັດເຈນ (Clear Aligners);
   - ການຜ່າຕັດຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ (Maxillo-Facial Surgery) ຍົກເວັ້ນການຜ່າຕັດແຂ້ວຝັງໃນ (Impactions);
   - ການຜ່າຕັດຕົບແຕ່ງເສີມຄວາມງາມຢູ່ບໍລິເວນໃບຫນ້າລວມທັງການສັກ Botox ແລະ ສານເຕີມເຕັມ (Fillers).

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2
ຂອບເຂດໃນການປະຕິບັດງານທາງດ້ານທັນຕະກຳສະເພາະສາຂາວິຊາ

1. **ການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ (Endodontics)**
   * **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາໜຶ່ງທາງດ້ານທັນຕະກຳ ລວມທັງການສຶກສາ ແລະ ການປະຕິບັດທົດລອງທາງຊີວະສາດ, ສາຍເຫດ, ການບົ່ງມະຕິ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ການປິ່ນປົວພະຍາດ, ການບາດເຈັບຂອງນອນແຂ້ວ ແລະ ສະພາບທີ່ເປັນພະຍາດທີ່ພົວພັນກັບບໍລິເວນອ້ອມຮາກແຂ້ວ.
   * **ຄວາມສາມາດຫຼັກ:**

   ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ ມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

   1) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວການເຈັບປວດໃນຜົ້ງປາກທີ່ມີຕົ້ນກຳເນີດຈາກນອນແຂ້ວ ແລະ/ຫຼື ບໍລິເວນອ້ອມຮາກແຂ້ວ (Pulpal and/or Periradicular Origin);
   2) ສັ່ງກວດ, ປະຕິບັດ, ດຳເນີນການ ແລະ ອ່ານຜົນພາບລັງສີແຂ້ວທາງດ້ານໃນ ແລະ ນອກຜົ້ງປາກ;
   3) ປິ່ນປົວ ແລະ ອັດຮູຮາກແຂ້ວ ດ້ວຍວິທີການທີ່ບໍ່ເຮັດການຜ່າຕັດ ເຖິງຈະມີ ຫຼື ບໍ່ມີພະຍາດອ້ອມຮາກແຂ້ວ ທີ່ເປັນຕົ້ນເຫດກໍ່ຕາມ;
   4) ປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວໃນຄັ້ງດຽວ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ;
   5) ເສີມຮາກແຂ້ວ ແລະ ຕໍ່ເຕີມຕົວແຂ້ວ (Post & Core) ໃສ່ຮູຮາກຂອງແຂ້ວທີ່ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວດີມາກ່ອນແລ້ວ;
   6) ໃຫ້ການບູລະນະຕົ້ນແຂ້ວແບບຖາວອນທີ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ;
   7) ການຟອກເນື້ອແຂ້ວ ແລະ ເຄືອບແຂ້ວ ໃຫ້ຂາວໃນແຂ້ວທີ່ຕາຍແລ້ວ;
   8) ປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວຄືນໃໝ່ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ;
   9) ປະຕິບັດການປິ່ນປົວດ້ວຍວິທີຮັກສານອນແຂ້ວໄວ້ ເຊັ່ນ: ຮຳບາດແຜນອນແຂ້ວ, ຕັດນອນແຂ້ວສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງອອກ;
   10) ປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວແບບສຸກເສີນ (Emergency);
   11) ປິ່ນປົວແຂ້ວທີ່ຖືກບາດເຈັບຈາກການກະທົບ;
   12) ໃຫ້ຢາຕ້ານເຊື້ອ, ຢາຕ້ານການອັກເສບ, ຢາແກ້ປວດ ແລະ ຢາອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມຕາມຂອບເຂດການປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

2. **ທັນຕະລັງສີ (Dental Radiology)**
   * **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາໜຶ່ງທາງດ້ານທັນຕະກຳ, ເປັນວິຊາລັງສີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຖ່າຍພາບ, ການອ່ານຜົນຂອງຮູບພາບ, ຂໍ້ມູນທີ່ຖ່າຍທອດຈາກລັງສີ ຊຶ່ງໃຊ້ເພື່ອການບົ່ງມະຕິພະຍາດ, ຄວາມບົກຜ່ອງແລະເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນພະຍາດໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.

* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ ມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

1) ກວດຫົວ, ຄໍ, ປະຕິບັດ ແລະ ປະເມີນປະຫວັດທາງທັນຕະກໍາ ແລະ ການແພດ ເພື່ອກໍານົດການກວດຮູບພາບຢ່າງເໝາະສົມ;
2) ສັ່ງ, ຖ່າຍ ແລະ ອ່ານຜົນພາບລັງສີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົ້ງປາກ, ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ແລະ ແຂ້ວ;
3) ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີວິທະຍາ, ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກໍານົດ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;
4) ຕັດສິນໃນການນໍາໃຊ້ຟິມ, ຟິມປະສົມກັບວິທີການກວດອື່ນໆ, ເຕັກນິກການຖ່າຍພາບ ແລະ ວິທີການອື່ນໆ ໃນການປະຕິບັດທາງດ້ານຄລີນິກ;
5) ສັ່ງກວດທາງດ້ານລັງສີວິທະຍາເຊັ່ນ: ແບບດັ້ງເດີມ, ແບບດິຈິຕອນ ເພື່ອຖ່າຍພາບໂຄງສ້າງພາຍໃນ/ນອກຜົ້ງປາກ, Computered Tomography Scan (CT Scan) ບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
6) ປະຕິບັດການປະເມີນຜົນຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕໃບໜ້າ (TMJ) ຫຼື ບໍລິເວນ Implant ສະເພາະ;
7) ບັນທຶກຜົນການອ່ານຮູບພາບທີ່ສົ່ງມາປຶກສາ ແລະ ລາຍງານຜົນທີ່ໄດ້ຮັບ;
8) ຮັບຮູ້ ແລະຈັດການອະທິບາຍໂຕ້ຕອບຕໍ່ທາງສຽງທາງສັງຄົມ (Contrast media).

3. **ສັນລະຍະກໍາຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ (Oral and Maxillo-facial Surgery)**

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກໍາຂະແໜງໜຶ່ງ ເຊິ່ງປະກອບມີການບົ່ງມະຕິ, ການຜ່າຕັດ ແລະ ການປິ່ນປົວເສີມອື່ນໆ, ການບາດເຈັບ ແລະ ຄວາມພິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ້າທີ່ການ ແລະ ຄວາມງາມຂອງອະໄວຍະວະແຂງ ແລະ ອ່ອນໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ:**

ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ ມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

1) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ, ແກ້ໄຂຄວາມບົກຜ່ອງ ຫຼື ການບາດເຈັບໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
2) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ຄວາມເຈັບປວດຢູ່ບໍລິເວນໃບໜ້າ;
3) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ຄວາມບົກຜ່ອງຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕ ແລະ ພະຍາດຕ່ອມນໍ້າລາຍ;
4) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ຈັດການຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງແຂ້ວ-ໃບໜ້າ, ທັງທີ່ເປັນມາແຕ່ກໍາເນີດ ຫຼື ເກີດຂຶ້ນຕາມພາຍຫຼັງ;
5) ສັ່ງກວດ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
6) ປະເມີນ, ວາງແຜນປິ່ນປົວ ແລະ ປະຕິບັດການຜ່າຕັດແຂ້ວ, ກະດູກເບົ້າແຂ້ວ ລວມທັງການຖອນແຂ້ວທີ່ກີດຂວາງ ແລະ ການຜ່າຕັດອື່ນໆ ເພື່ອກຽມໃສ່ແຂ້ວທຽມ;

7) ເອົາກະດູກຄາງກະໄຕຫັກ ຫຼື ຫລຸດໂປກເຂົ້າບ່ອນ ແລະ ຄົງທີ່ໄວ້ດ້ວຍວິທີບໍ່ຜ່າຕັດ;
8) ປິ່ນປົວ ແລະ ໃຫ້ຢາເພື່ອແກ້ໄຂການຊຶມເຊື້ອທີ່ບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ໃນກໍລະນີທີ່ມີອາການສົນ;
9) ສັ່ງຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ ໂດຍອີງຕາມກົດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ.

4. **ອາຍຸລະສາດຜົ້ງປາກ (Oral Medicine)**

* **ຄວາມໝາຍ**: ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຮັກສາສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ, ການບົ່ງມະຕິ ແລະ ການປິ່ນປົວພະຍາດແບບບໍ່ຜ່າຕັດຄົນເຈັບ ແລະ ກໍລະນີທີ່ມີຄວາມບົກຜ່ອງໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.

* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ.**

ທັນຕະແພດທົ່ວໄປ ມີຄວາມສາມາດ ດັ່ງນີ້:

1) ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ພະຍາດເນື້ອເຍື່ອອ່ອນ ແລະ ຄວາມບົກຜ່ອງອື່ນໆ ຂອງບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ລວມທັງໜ້າທີ່ການທຳງານທີ່ຜິດປົກກະຕິຂອງຕ່ອມນ້ຳລາຍ ແລະ ພະຍາດເຍື່ອເມືອກຂອງຜົ້ງປາກ;
2) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ພະຍາດທີ່ເກີດຈາກແຂ້ວ ແລະ ບໍ່ເກີດຈາກແຂ້ວຢູ່ບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
3) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີຂອງຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.
4) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ພະຍາດຊຶມເຊື້ອຈາກຈຸລິນຊີ, ຈຸລະໂລກ ແລະ ເຊື້ອເຫັດ ທີ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
5) ອ່ານຜົນການກວດຈາກຫ້ອງວິເຄາະ ແລະ ຜົນການກວດຈາກພາບລັງສີ ເພື່ອບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວຄົນເຈັບ;
6) ດຳເນີນການຜ່າຕັດຢ່າງປອດໄພ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອປິ່ນປົວ ພະຍາດເນື້ອງອກທີ່ບໍ່ຮ້າຍແຮງ ຫຼື ຕັດເອົາເນື້ອເຍື່ອສົ່ງກວດ ເພື່ອການບົ່ງມະຕິ ໃນກໍລະນີທີ່ສົງໃສວ່າເປັນເນື້ອງອກຮ້າຍແຮງ (ມະເຮັງ);
7) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວ ຄວາມເຈັບປວດຊຳເຮື້ອໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ແລະ ຄວາມບົກຜ່ອງຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕ;
8) ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບຜົ້ງປາກຂອງຄົນເຈັບ ທີ່ມີພະຍາດປະຈຳຕົວແບບຮ້າຍແຮງ;
9) ສັ່ງກວດສະເພາະ ຕາມຫຼັກການປິ່ນປົວທາງທັນຕະກຳ;
10) ສັ່ງຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

5. ສັນລະຍະກຳຜົ້ງປາກ (Oral Surgery)

* **ຄວາມໝາຍ**: ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ເຊິ່ງປະກອບມີ ການປິ່ນປົວ, ການຜ່າຕັດ ແລະ ການປິ່ນປົວເສີມ, ການບາດເຈັບ ແລະ ຄວາມຜິດປົກກະຕິທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ້າທີ່ການທຳງານ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງຈີວະແຂງ ແລະ ອ່ອນໃນຜົ້ງປາກ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ບົ່ງມະຕິພະຍາດ ຫຼື ຄວາມບົກພ່ອງອື່ນໆ ໃນບໍລິເວນຜົ້ງປາກ;
2) ປະຕິບັດການຜ່າຕັດແຂ້ວ-ກະດູກເບົ້າແຂ້ວ ທັງແບບງ່າຍດາຍ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກ;
3) ປິ່ນປົວການກະທົບແຂ້ວ ແລະ ກະດູກເບົ້າແຂ້ວ;
4) ປິ່ນປົວຄວາມບົກພ່ອງຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕ (TMJ) ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ;
5) ປິ່ນປົວ ແລະ ສັ່ງຢາ ເພື່ອປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອໃນຜົ້ງປາກ, ແຂ້ວ ແລະ ກະດູກເບົ້າແຂ້ວ;
6) ເອົາກະດູກຄາງຫັກ ຫຼື ຄາງກະໄຕຫຼຸດໂບກເຂົ້າບ່ອນ ແລະ ຄຶງທີ່ໄວ້;
7) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
8) ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ຄົນເຈັບທີ່ມີການອັກເສບຜົ້ງລົມຄາງກະໄຕເທິງ ທີ່ມີສາຍເຫດມາຈາກແຂ້ວ;
9) ສັ່ງຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;
10) ດຳເນີນການບົ່ງມະຕິ ເພື່ອກຽມໃສ່ແຂ້ວທຽມ ແລະ ຝັງຮາກທຽມ.

6. ທັນຕະກຳດັດແປງ (Orthodontics)

* **ຄວາມໝາຍ**: ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ທີ່ປະກອບມີ ການບົ່ງມະຕິ, ການປ້ອງກັນ, ການສະກັດກັ້ນ ແລະ ການແກ້ໄຂຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງການກັດຫຍ້ຳ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງກ້າມຊີ້ນ-ປະສາດ ແລະ ໂຄງກະດູກ ໃນຂະນະກຳລັງເຕີບໂຕ ຫຼື ພັດທະນາການສົມບູນແບບໄປແລ້ວຂອງໂຄງສ້າງຜົ້ງປາກ ແລະ ໃບໜ້າ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ຄວາມສາມາດຕົ້ນຕໍຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ກະກຽມແຜນການປິ່ນປົວແກ້ໄຂຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງແຂ້ວ-ໃບໜ້າ ແລະ ແຂ້ວ/ໂຄ້ງແຂ້ວບໍ່ເຂົ້າກັນ (Tooth/Arch Discrepancy) ໂດຍມີການປະສານງານ ແລະ ຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດກັບຂະແໜງການອື່ນໆ;
2) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
3) ລຶບລ້າງ/ກຳຈັດການສູນເສຍຄວາມສາມາດໃນການຫຍ້ຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ (Malocclusion);

4) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເປັນແຂ້ວແມງ, ພະຍາດເຝືອນແຂ້ວ ແລະ ພະຍາດປະຣິທັນ ທີ່ເກີດຈາກແຂ້ວຊ້ອນກັນ;
5) ລຶບລ້າງອຸປະນິໄສທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ/ບໍ່ດີ;
6) ປົວແປງເຮັດໃຫ້ຄວາມງາມຂອງຜົ້ງປາກ-ໃບໜ້າດີຂຶ້ນ;
7) ດັດແກ້ຄວາມຜິດປົກກະຕິ ຂອງການກັດຫຍໍ້າ (Occlusion) ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ;
8) ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທຸກປະເພດເພື່ອຈັດຕຳແໜ່ງແຂ້ວໃຫ້ຖືກຕ້ອງ (Aligners) ສຳລັບການເຄື່ອນຍ້າຍ ຫຼື ຄົງທີ່ໂຄງສ້າງຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
9) ໃຫ້ຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

7. ທັນຕະກຳເດັກ (Pediatric Dentistry)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ທີ່ໃຫ້ທັງການປິ່ນປົວ ແລະ ປ້ອງກັນສຸຂະພາບຜົ້ງປາກແກ່ເດັກນ້ອຍກ່ອນໄວຮຽນຈົນເຖິງໄວໜຸ່ມ ລວມທັງຜູ່ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ດູແລແບບພິເສດ ແລະ ຜູ່ມີບັນຫາທາງຈິດ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ໃຫ້ການປຶກສາ ແນະນຳພໍ່ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍໃຫ້ຍອມຮັບ ແລະ ປະຕິບັດການດູແລຜົ້ງປາກ ເພື່ອປ້ອງກັນພະຍາດ;
2) ບົ່ງມະຕິພະຍາດຜົ້ງປາກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເດັກນ້ອຍ ແລະ ປະຕິບັດການແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສົມ;
3) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວແຂ້ວນ້ຳນົມ ແລະ ແຂ້ວຖາວອນທີ່ເປັນພະຍາດ ແລະ ຖືກກະທົບ;
4) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.
5) ປິ່ນປົວແຂ້ວເດັກນ້ອຍ ທີ່ມີແຂ້ວນ້ຳນົມ ແລະ ແຂ້ວຖາວອນປະສົມຢູ່ໃນຜົ້ງປາກ;
6) ໃຫ້ການດູແລຮັກສາສຸຂະພາບຜົ້ງປາກຢ່າງຄົບຖ້ວນ ສຳລັບເດັກທີ່ມີບັນຫາກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳ ແລະ ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການດູແລສຸຂະພາບແບບພິເສດ ທີ່ມີຄວາມພິການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ;
7) ແກ້ໄຂຄວາມຊິນເຄີຍທີ່ບໍ່ດີເຊັ່ນ: ການດູດໂປ້ມື, ດູດສົບ ແລະ ຫົວນົມທຽມ (ໝາກແວ້) ແລະ ການຍູ້ດັນຂອງລີ້ນ;
8) ໃຫ້ຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

* **ທັກສະເພີ່ມເຕີມອື່ນໆທີ່ຕ້ອງການ**

1) ໃຊ້ຢາລະງັບປະສາດ (Conscious sedation); 2) ຄວບຄຸມພຶດຕິກຳ ແລະ ຄວບຄຸມດ້ວຍການໃຫ້ຢາ.

8. ທັນຕະກຳປ້ອງກັນ ແລະ ທັນຕະກຳຊຸມຊົນ (Preventive and CommunityDentistry)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ ທີ່ປະກອບດ້ວຍການປິ່ນປົວ, ການປ້ອງກັນ, ການສົ່ງເສີມບໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດຜົ້ງປາກ ແລະ ແຂ້ວ ໃນຊຸມຊົນ ໂດຍຜ່ານໂຄງການຮັກສາສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ ແລະ ແຂ້ວຂັ້ນຕົ້ນ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດທົ່ວໄປໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ປ່ຽນພຶດຕິກຳ, ຄວາມຮັບຮູ້ຂອງຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ ແລະ ພະຍາດອື່ນໆ;
2) ເອົາອຸປະສັກລະຫວ່າງຄົນ ແລະ ການບໍລິການສຸຂະພາບຜົ້ງປາກອອກ;
3) ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ນຳໃຊ້ເຫດຜົນທາງວິທະຍາສາດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອປັບປຸງສຸຂະພາບຜົ້ງປາກ;
4) ສ້າງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການຮ່ວມມືກັບບັນດາທັນຕະແພດດ້ວຍກັນ, ຜູ່ຊ່ຽວຊານດ້ານສຸຂະພາບອື່ນ, ອົງການສາທາລະນະສຸກ, ກຸ່ມທຸລະກິດ ແລະ ກຸ່ມບໍລິການສັງຄົມ ເພື່ອກຳນົດເປົ້າໝາຍຮ່ວມກັນແນໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການດ້ານສຸຂະພາບຜົ້ງປາກຂອງປະຊາຊົນ;
5) ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດໃນການສຶກສາ-ຄົ້ນຄວ້າທາງທັນຕະກຳ;
6) ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ເພື່ອສະເໜີຄວາມຕ້ອງການດ້ານງົບປະມານ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ, ການສຶກສາ ແລະ ການຄົ້ນຄ້ວາທາງທັນຕະກຳເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງວຽກງານ;
7) ກວດຄັດແຍກພະຍາດຊຳເຮື້ອ ແລະ ພະຍາດທາງລະບົບ/ເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນພະຍາດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຮອຍພະຍາດໃນຜົ້ງປາກ, ເບົາຫວານ, ການນອນກັ້ນຫາຍໃຈ (ນອນກົນ), ຄວາມອ້ວນ ແລະ ອື່ນໆ.

9. ປະຣິທັນວິທະຍາ (Periodontics)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ປະກອບມີ ການປ້ອງກັນ, ການບົ່ງມະຕິ ແລະ ການປິ່ນປົວພະຍາດຂອງອະໄວຍະວະຄ້ຳຊູ ແລະ ອ້ອມຮອບແຂ້ວ ຫຼື ອົງປະກອບຂອງມັນ ເພື່ອຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງຄວາມປົກກະຕິ, ມີສຸຂະພາບດີ, ເຮັດໜ້າທີ່ການໄດ້ ແລະ ຄົງຄວາມສວຍງາມຂອງໂຄງສ້າງແລະເນື້ອເຍື່ອເຫຼົ່ານີ້.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ເສີມສ້າງ ແລະ ຮັກສາໄວ້ເຊິ່ງໂຄງສ້າງທີ່ດີຂອງຈີວະແຂງ ແລະ ອ່ອນຂອງຜົ້ງປາກໃຫ້ແຂງແຮງ ເພື່ອຄ້ຳຊູແຂ້ວ ແລະ ຮາກແຂ້ວ;
2) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
3) ປະເມີນການກັດຫຍໍ້າຂອງຄົນເຈັບ ແລະສະໜອງທາງເລືອກໃນການປິ່ນປົວແຂ້ວທີ່ເປັນພະຍາດປະລິທັນ;
4) ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນສັນລະຍະກຳແບບສອຍເນື້ອເຍື່ອຕາຍອອກ ຊຶ່ງລວມມີ: ການຂູດຫີນປູນ, ການຜັດແຂ້ວ

ແລະ ການຂູດຮາກແຂ້ວ (ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ);

5) ຕັດຈອມແຂ້ວອອກ (Bicuspidization) ແລະ ຕັດຕົ້ນແຂ້ວອອກສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ (Hemi-section) ເພື່ອປັບດັດການກັດຫຍ້ຳ;
6) ປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອ/ອັກເສບເຝັນແຂ້ວ ແລະ ອະໄວຍະວະປະຣິທັນ;
7) ໃສ່ຢາເຄມີບຳບັດ ລວມທັງວັດສະດຸຍ່ອຍສະຫຼາຍຊ້ຳ ໃນອະໄວຍະວະປະຣິທັນ;
8) ໃຫ້ຢາຢ່າງເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດປະຕິບັດງານຂອງທັນຕະແພດ, ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ;
9) ປະຕິບັດການຜ່າຕັດສາຍຫ້າມຕ່າງໆ ເພື່ອປັບດັດໃຫ້ເຮັດໜ້າທີ່ການໄດ້ດີຂຶ້ນ.

10. ແຂ້ວທຽມວິທະຍາ (Prosthodontics)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ການບົ່ງມະຕິ, ການວາງແຜນການປິ່ນປົວ, ການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ແລະ ການຮັກສາໜ້າທີ່ການຂອງຜົ້ງປາກ, ຄວາມຢູ່ສະບາຍ, ຄວາມສວຍງາມ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີມີສຸຂະພາບຂອງຄົນເຈັບ ຕາມເງື່ອນໄຂໃນການຂາດແຂ້ວ ແລະ/ຫຼື ອະໄວຍະວະຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ໂດຍໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ຮ່າງກາຍຍອມຮັບໄດ້ (Maxillo-Facial Biocompatible Substitutes).
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

  ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ກວດ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ວາງແຜນປິ່ນປົວຄົນເຈັບທີ່ບໍ່ມີແຂ້ວບາງສ່ວນ ຫຼື ໝົດປາກທີ່ຕ້ອງການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ (ໃສ່ແຂ້ວທຽມ);
2) ບູລະນະແຂ້ວຫຼາຍເຫຼັ້ມ ຫຼື ເຫຼັ້ມດຽວ, ໃສ່ແຂ້ວທຽມຕິດແໜ້ນ ຫຼື ຖອດອອກໄດ້ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ບູລະນະຮູບຮ່າງກາຍະວິພາກແຂ້ວ, ໜ້າທີ່ການ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງຄົນເຈັບໃນທຸກໆໄວ;
3) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ.
4) ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການຂອງຄົນເຈັບ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃສ່ແຂ້ວທຽມຕິດແໜ້ນ ດ້ວຍການບູລະນະບາງສ່ວນ ຫຼື ໝົດເຫຼັ້ມ ດ້ວຍວັດສະດຸ, ເຕັກນິກທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ;
5) ບູລະນະແຂ້ວທີ່ຕົ້ນແຂ້ວຖືກທຳລາຍແລ້ວ ດ້ວຍການຄ່ຳຫຼັກ/ເສີມຕໍແບບສຳເລັດຮູບ ແລະ ແບບຫຼໍ່ຫຼອມ (Prefabricated and Casted Post & Core);
6) ໃສ່ແຂ້ວທຽມ ອາດເນື່ອງຈາກການສູນເສຍແຂ້ວ ຫຼື ສູນເສຍໂຄງສ້າງຂອງແຂ້ວ ເພື່ອຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການຂອງຜົ້ງປາກ;
7) ເຮັດແຂ້ວທຽມຄົບຊຸດ ສຳລັບຄົນເຈັບທີ່ບໍ່ມີແຂ້ວໝົດປາກ;
8) ປະຕິບັດຫຼັກການຕ່າງໆ ຂອງການອອກແບບແຂ້ວທຽມພາກສ່ວນ;

9) ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການຂອງຄົນເຈັບທີ່ບໍ່ມີແຂ້ວພາກສ່ວນ ຫຼື ໝົດປາກ ດ້ວຍການໃສ່ແຂ້ວທຽມເທິງຫຼັກຮາກທຽມ (Implant);

10) ປະຕິບັດການປິ່ນປົວ ດ້ວຍການດັດແປງການກັດຫຍໍ້າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນຂອງຮອງແຂ້ວ ແບບທຳມະຊາດ ແລະ ລະບົບການກັດຫຍໍ້າແບບປົກກະຕິ (Stomatognathic System);

11) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົວຄວາມບົກຜ່ອງ ຂອງຂໍ້ຕໍ່ຄາງກະໄຕ (TMJ) ແບບບໍ່ຜ່າຕັດ;

12) ສ້າງແບບຈຳລອງ (Stents) ປະເພດຕ່າງໆຕາມກໍລະນີທາງດ້ານຄລີນິກ, ເຮັດແຂ້ວທຽມແບບທັນທີທັນໃດຊະນິດຖອດໄດ້ທັງຄົບຊຸດ ແລະ ພາກສ່ວນ.

* **ທັກສະເພີ່ມເຕີມອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ:**
  - ປິ່ນປົວຄົນເຈັບຜູ້ອາຍຸສູງ, ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາດ້ານຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ແລະ ຄົນເຈັບທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ການດູແລພິເສດ;
  - ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ທີ່ມີຄວາມຜິດປົກກະຕິຂອງຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ ມາແຕ່ກຳເນີດ/ຫຼັງເກີດ ດ້ວຍອຸປະກອນເຄື່ອງມືຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ;
  - ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ຂອງຄາງກະໄຕທີ່ມີຄວາມຜິດປົກກະຕິພາຍຫຼັງການຜ່າຕັດ;
  - ຊ່ວຍເຫຼືອໃນການປິ່ນປົວການຢຸດຫາຍໃຈເວລານອນ (ນອນກັ້ນຫາຍໃຈ) ດ້ວຍການໃຊ້ເຄື່ອງມືຕ່າງໆ;
  - ປະຕິບັດການປິ່ນປົວດ້ວຍເຄື່ອງທຽມສຳລັບຄົນເຈັບທີ່ເປັນມະເຮັງ.

11. ທັນຕະກຳບູລະນະ (Restorative Dentistry)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການບົ່ງມະຕິ ແລະ ການປິ່ນປົວພະຍາດແຂ້ວແມງ ແລະ ຄວາມບົກຜ່ອງຂອງແຂ້ວ, ໂຄງສ້າງຄ້ຳຊູຂອງແຂ້ວ ລວມທັງການບູລະນະ ແລະ ທົດແທນຄືນ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

  ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

  1) ປະຕິບັດການບູລະນະແຂ້ວ ແບບງ່າຍດາຍ ແລະ ສັບສົນເພື່ອຮັກສາຄວາມສອດຄ່ອງ ລະຫວ່າງຮູບລັກສະນະ, ການກັດຫຍໍ້າ, ການເຮັດໜ້າທີ່ການ ແລະ ຮັກສາຄວາມສົມບູນຂອງຈີ່ະອ່ອນ ແລະ ແຂງທີ່ຢູ່ຂ້າງຄຽງເຫຼັ້ມແຂ້ວ;
  2) ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປິ່ນປົ່ວນວນແຂ້ວທີ່ເປັນພະຍາດ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບຍ້ອນການກະທົບ ແລະ ປະຕິບັດການປິ່ນປົວຮູຮາກແຂ້ວ ຖ້າຈຳເປັນ;
  3) ສັ່ງ ແລະ ອ່ານຜົນຮູບພາບລັງສີໃນຜົ້ງປາກ ແລະ ຄາງກະໄຕ-ໃບໜ້າ;
  4) ປິ່ນປົວ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມບົກຜ່ອງໃນການກັດຫຍໍ້າຈາກການບູລະນະ ເພື່ອການກັດຫຍໍ້າທີ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ;
  5) ສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນທັກສະລະດັບສູງຂອງຕົນໃນການເລືອກ ແລະ ໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການປິ່ນປົວທີ່ວາງໄວ້;

6) ໃຫ້ການປິ່ນປົວແຂ້ວ ເພື່ອຄວາມສວຍງາມໂດຍໃຊ້ວິທີການບູລະນະທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ.

* **ທັກສະເພີ່ມເຕີມອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ**
  - ປິ່ນປົວພະຍາດປະລິທັນອັກເສບຊະນິດອື່ນໆ.

12. ທັນຕະກຳພິສູດຊາກສົບ/ທັນຕະກຳພິສູດຫຼັກຖານ (Forensic Dentistry)

* **ຄວາມໝາຍ:** ແມ່ນສາຂາວິຊາສະເພາະທາງດ້ານທັນຕະກຳຂະແໜງໜຶ່ງ, ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ຕາມຫຼັກຖານທາງທັນຕະກຳ ເພື່ອຊ່ວຍເຈົ້າໜ້າທີ່ທາງກົດໝາຍ ໃນການດຳເນີນຄະດີທາງແພ່ງ ຫຼື ທາງອາຍາ.
* **ຄວາມສາມາດຫຼັກ**

  ຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງທັນຕະແພດໃນສາຂາວິຊາຊີບດັ່ງກ່າວມີຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

  1) ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ເອກະສານ/ຫຼັກຖານທາງທັນຕະກຳໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການພິເສດ;
  2) ຢັ້ງຢືນທາງທັນຕະກຳ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຕາຍ ໂດຍມີການສົມທຽບ, ຕົບແຕ່ງຄືນໃໝ່ ຫຼື ຊອກຫາຫຼັກຖານທາງທັນຕະກຳ (ກະດູກ, ແຂ້ວ, ຮູບພາບລັງສີ, ຜົນກວດທາງເລືອດ ແລະ ກຳມະພັນທີ່ເຫຼືອຢູ່/Serologic and Genetic Remnants) ໃນກໍລະນີເກີດການຄາດຕະກຳ, ບຸກຄົນສູນຫາຍ ຫຼື ເກີດໄພພິບັດທີ່ໃຫຍ່ຫຼວງ;
  3) ມີເອກະສານບັນທຶກ ແລະ ວິເຄາະຈຸດ/ເສັ້ນສະແດງກ່ຽວກັບການກັດຫຍໍ້າ (ຕຳນິຕ່າງ ໆ);
  4) ຮູ້ເຖິງສັນຍານ ຫຼື ເຄື່ອງສະແດງ ແລະ ອາການຂອງການລ່ວງລະເມີດຂອງມະນຸດ (ລວມທັງຄວາມຮຸນແຮງຂອງຄູ່ຜົວເມຍ, ການລ່ວງລະເມີດຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດເດັກ) ສິດທິ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທັນຕະແພດ ໃນການບໍລິການທາງທັນຕະກຳ ເມື່ອມີລາຍງານໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ;
  5) ໃຫ້ການຮັບຮອງຈາກຜູ່ຊ່ຽວຊານ ໃນການພິພາກສາ ຄະດີທາງແພ່ງ ແລະ ທາງອາຍາ;
  6) ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນທາງທັນຕະກຳຂອງຄົນເຈັບທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານອ້າງອີງທາງກົດໝາຍ ເພື່ອເປັນການຢັ້ງຢືນໃຫ້ແກ່ຄົນເຈັບ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຜິດພາດໃນການຮ້ອງຟ້ອງ;
  7) ປະເມີນອາຍຸ ແລະ ກຳນົດເພດຂອງບຸກຄົນ.